DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)
16. september 1997 *

I sag C-139/96,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Klaus Dieter Borchardt, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Forbundsrepublikken Tyskland ved afdelingschef Ernst Röder, ekspeditionssekretær Bernd Kloke og fuldmægtig på prøve Sabine Maass, alle Forbundsøkonomiministeriet, D-53107 Bonn, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Forbundsrepublikken Tyskland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktaten og

— Kommissionens direktiv 93/48/EØF af 23. juni 1993 om oversigterne over de betingelser, der skal opfyldes af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion i henhold til Rådets direktiv 92/34/EØF (EFT L 250, s. 1)

* Processprog: tysk.

— Kommissionens direktiv 93/49/EØF af 23. juni 1993 om oversigterne over de betingelser, der skal opfyldes af prydplanteformeringsmateriale og prydplanter i henhold til Rådets direktiv 91/682/EØF om afsætning af prydplanteformeringsmateriale og prydplanter (EFT L 250, s. 9)

— Kommissionens direktiv 93/61/EØF af 2. juli 1993 om oversigterne over de betingelser, der skal opfyldes af plantemateriale og formeringsmateriale af grøntsagsplanter bortset fra frø, i overensstemmelse med Rådets direktiv 92/33/EØF (EFT L 250, s. 19),

ved ikke inden for den fastsatte frist at have truffet de foranstaltninger, som er nødvendige for at efterkomme disse direktiver,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, G.F. Mancini, og dommerne J.L. Murray, C.N. Kakouris (refererende dommer), P.J.G. Kapteyn og H. Ragnemalm,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 29. maj 1997,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 26. april 1996 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EF-traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Forbundsrepublikken Tyskland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktaten og

— Kommissionens direktiv 93/48/EØF af 23. juni 1993 om oversigterne over de betingelser, der skal opfyldes af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion i henhold til Rådets direktiv 92/34/EØF (EFT L 250, s. 1)

— Kommissionens direktiv 93/49/EØF af 23. juni 1993 om oversigterne over de betingelser, der skal opfyldes af prydplanteformeringsmateriale og prydplanter i henhold til Rådets direktiv 91/682/EØF om afsætning af prydplanteformeringsmateriale og prydplanter (EFT L 250, s. 9)

— Kommissionens direktiv 93/61/EØF af 2. juli 1993 om oversigterne over de betingelser, der skal opfyldes af plantemateriale og formeringsmateriale af grøntsagsplanter bortset fra frø, i overensstemmelse med Rådets direktiv 92/33/EØF (EFT L 250, s. 19),

ved ikke inden for den fastsatte frist at have truffet de foranstaltninger, som er nødvendige for at efterkomme disse direktiver.

2 I henhold til henholdsvis artikel 10, stk. 1, første afsnit, i direktiv 93/48, artikel 8, stk. 1, første afsnit, i direktiv 93/49 og artikel 7, stk. 1, første afsnit, i direktiv 93/61, sætter medlemsstaterne de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktiverne senest den 31. december 1993, og de underretter Kommissionen herom.

3 Da Kommissionen ikke havde modtaget nogen meddelelse om gennemførelsen af de omhandlede direktiver i tysk ret, og ikke rådede over andre oplysninger, der kunne berettige en antagelse om, at Forbundsrepublikken Tyskland havde opfyldt denne forpligtelse, opfordrede den ved skrivelse af 10. februar 1994 i henhold til traktatens artikel 169 staten til at fremsætte sine bemærkninger inden for en frist på to måneder fra modtagelsen af skrivelsen.

4 Ved skrivelse af 28. april 1994 sendte den tyske regering Kommissionen en meddelelse vedrørende bl.a. de omhandlede direktiver. Denne meddelelse indeholdt imidlertid ingen oplysninger om direktivernes gennemførelse i national ret.

5 Da Kommissionen ikke efterfølgende modtog yderligere oplysninger herom, fremsatte den ved skrivelse af 5. oktober 1994 en begrundet udtalelse over for Forbundsrepublikken Tyskland i anledning af tilsidesættelsen af dens forpligtelser i henhold til de omhandlede direktiver, og opfordrede den til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme udtalelsen inden for en frist på to måneder efter meddelelsen heraf.

6 Ved skrivelse af 14. december 1994 meddelte den tyske regering Kommissionen, at der med Gesetz zur Änderung pflanzenschutzrechtlicher und saatgutrechtlicher Vorschriften af 25. november 1993 (lov om ændring af regler vedrørende plantebeskyttelse og frø; BGBl. I, s. 1917) var indført de nødvendige bemyndigelser, således at gennemførelsen af direktiverne i national ret kunne ske i medfør af en bekendt-

gørelse. Regeringen tilføjede dog, at det forud herfor ville være passende at præcisere direktivernes anvendelsesområde, da fortolkningen af direktiverne var meget usikker og forskellig fra medlemsstat til medlemsstat, hvilket kunne føre til fordrejninger af konkurrencen på det indre marked.

7 Da Kommissionen ikke modtog nogen yderligere oplysninger, der kunne berettige en antagelse om, at Forbundsrepublikken Tyskland i mellemtiden havde opfyldt sine forpligtelser i henhold til direktiverne, anlagde den nærværende traktatbrudssøgsmål.

8 Den tyske regering har ikke bestridt den manglende gennemførelse, der lægges den til last. Den har bemærket, at gennemførelsen af de omtvistede direktiver i national ret er stødt på en række vanskeligheder, herunder bl.a. behovet for at afklare direktivernes anvendelsesområde. Regeringen har tilføjet, at den trods disse vanskeligheder gør sig store anstrengelser for at fremme gennemførelsesproceduren.

9 Da gennemførelsen af direktiverne ikke har fundet sted inden for den deri fastsatte frist, må det fastslås, at det af Kommissionen påståede traktatbrud er godtgjort.

10 Det skal herefter fastslås, at Forbundsrepublikken Tyskland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 10, stk. 1, første afsnit, i direktiv 93/48, artikel 8, stk. 1, første afsnit, i direktiv 93/49 og artikel 7, stk. 1, første afsnit, i direktiv 93/61, ved ikke inden for den fastsatte frist at have truffet de foranstaltninger, som er nødvendige for at efterkomme de omhandlede direktiver.

Sagens omkostninger

11 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger. Forbundsrepublikken Tyskland har tabt sagen og bør derfor betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

1) Forbundsrepublikken Tyskland har ved ikke inden for den fastsatte frist at have vedtaget de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme

— Kommissionens direktiv 93/48/EØF af 23. juni 1993 om oversigterne over de betingelser, der skal opfyldes af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion i henhold til Rådets direktiv 92/34/EØF

— Kommissionens direktiv 93/49/EØF af 23. juni 1993 om oversigterne over de betingelser, der skal opfyldes af prydplanteformeringsmateriale og

prydplanter i henhold til Rådets direktiv 91/682/EØF om afsætning af prydplanteformeringsmateriale og prydplanter

— Kommissionens direktiv 93/61/EØF af 2. juli 1993 om oversigterne over de betingelser, der skal opfyldes af plantemateriale og formeringsmateriale af grøntsagsplanter bortset fra frø, i overensstemmelse med Rådets direktiv 92/33/EØF,

tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 10, stk. 1, første afsnit, i direktiv 93/48, artikel 8, stk. 1, første afsnit, i direktiv 93/49 og artikel 7, stk. 1, første afsnit, i direktiv 93/61.

2) Forbundsrepublikken Tyskland betaler sagens omkostninger.

Mancini Murray Kakouris

Kapteyn Ragnemalm

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 16. september 1997.

R. Grass G.F. Mancini

Justitssekretær Formand for Sjette Afdeling